

Motiv	BiFK	Topografisk karta	8G NV	X-koordinat	6493315
Yta (ha)	277	Ekonomisk karta	8684	Y-koordinat	1523147

Naturvärdesbedömning

Vrinneviskogens naturreservat har höga naturvärden och är av utomordentligt värde för rekreation och friluftsliv med sitt tätortsnära läge. Variationen av naturtyper är stor med stora arealer strövvänlig och tilltalande skog och öppna partier med åkrar och rester av det äldre odlingslandskapets ängs- och hagmarker. Man finner tallskog med en stor andel gamla grova träd, lövrik skog med ek, asp och död ved samt sumpskogar dominerade av lövträd som klibbal och björk där långfliksmossa förekommer.

Förekomsten av gamla barr- och lövträd samt död ved gör att området sannolikt hyser en intressant insektsfauna. Skogen utgör en viktig refug för det tätortsnära fågel- och djurlivet och har god kontakt med större skogsområden i söder. Man finner bl a att större hackspett häckar här. Ängs- och hagmarkerna uppvisar en hävdgynnad flora med arter som svinrot, kattfot, slätterblomma, ljungögontröst, stagg och backtimjan. Bland andra arter kan nämnas linnéa, lundbräken och vitfryle. I sumpskogarna finns en rik kärlväxtflora med bl a orkidén tvåblad. Vrinneviskogens historia av mänsklig påverkan är lång och de äldsta fornlämningarna härstammar från bronsåldern. Området är av kommunalt intresse för naturvärden.

Beskrivning

Vrinneviskogens naturreservat ligger i södra Norrköping och sträcker sig mellan Vrinnevi i norr till Ensjön i söder. Områdets landskapsformer grundas på den för regionen typiska sprickdalsterrängen med urbergsryggar. Gränsen mot slättlandet i öster är markant till följd av en sprickzon i berggrunden som har givit en närmast förkastningslik karaktär. Berggrunden domineras av rödgrå-grå granodiorit. Längst i öster finns ett par grönstenshöjder och jämnkornig granit går i dagen i ett mindre parti 400 m sydväst om Stenkullen. Av jordarter dominerar morän som vanligen är svallad i ytskiktet. I sydslutningen 400 meter ostnordost Johanneslund finns en gammal strandzon från något av Östersjöns tidigare stadier med svallsand och upp mot höjden även klapper. Hela sluttningen har gott om block i ytan.

Vrinneviskogen rymmer en stor variation naturtyper men domineras av stora arealer strövvänlig talldominerad skog med blåbärsris. I norra delen av Vrinneviskogen finns ett tallskogsområde med en stor andel gamla, grova träd med slät pansarbark. Inslaget av lövträd i Vrinneviskogen är dock stort och här finns även mindre ek-hasselbestånd, sumpskogar och halvöppna gräsmarker som förr hävdades genom bete och slätter. Lövängsrester med ek finns längs den östra sidan där inägomarkerna till gårdarna i öster tar vid. I en västsluttning i västra delen av Vrinneviskogen finns en lövrik skog med grov asp, björk och ek. Död lövved förekommer och i en grov asp häckar större hackspett. Eftersom skogen löper som en kil in till Norrköping och har god kontakt med större skogsområden i söder är fågel- och djurlivet rikt även i tätortsnära delar.

I sänkor ligger sumpskogarna med stort lövinslag och förekomst av död ved. I sydväst ligger en alsumpskog som har inslag av björk och tall. Alsocklarna är ej så väl utvecklade, men kärlväxtfloran är rik med bl a majbräken, blekstarr, ältranunkel och fräken. I norra kanten växer orkidén tvåblad som indikerar att slätter förekom här för länge sedan. En blandlövsumpskog ligger i områdets sydöstra del. Den domineras i öster av björk med inslag av asp och klibbal. Klibbalen ökar mot väster och mellan

den östra och västra delen finns ett skogsbevuxet dråg som förbinder sumpskogsavsnitten. En del aspar är grova och död ved hyser långfliksmossa.

De öppna partierna med åker och rester av det äldre odlingslandskapets ängs- och hagmarker förekommer främst i de norra och östra delarna. Skogen har till största delen brukats som utmark vilket har påverkat skogstillståndet hårt. Områdets flora är mycket omväxlande med skogens och odlingslandskapets växter samlade på en liten yta. Ofta dröjer sig ängs- och hagmarksväxter kvar i gläntor och bryn förutom i de ännu öppna markerna. Många har sin hemvist i det äldre odlingslandskapet. Hit hör t ex ängsklocka, svinrot, kattfot, slätterblomma, ljungögontröst, stagg och backtimjan. Bland andra arter kan nämnas linnéa, lundbräken, blekbalsamin, vitfryle och äppelros.

Vrinneviskogen är starkt präglad av mänsklig påverkan. De äldsta fornlämningarna härstammar möjligen från bronsåldern. Vid den tiden var havsytan belägen 10-20 meter högre än idag och havet svallade inte långt från områdets ostsluttning. De större gravfälten är från äldre järnålder. Nästa historiska belägg är storskifteshandlingarna från 1700-talet. Här ser man tydligt hur markant förkastningssluttningen i öster skilde på jordägarnas inägor och utmarker. Vrinneviskogen var uppdelad på fyra gårdar, belägna på slättmarken i öster. Wrinnevid, Wallby, Hageby och Brännestad.

Skifteshandlingar från den här tiden visar att flera före detta ängs- och åkermarker idag är skogsklädda och att den skogliga kontinuiteten i Vrinneviskogen i princip har varit helt bruten under perioder av 1700- och 1800-talen. Istället fanns ljungbackar eller områden utan skog med enstaka tall- och björkplantor. Dessutom finns stenbrytning dokumenterad. Mindre stenbrott syns på många håll än idag. Det framgår även, såvitt kan utläsas, att till följd av skogsbrist fick såväl Hageby som Brännestad hämta både virke till hägn och vedbrand samt timmer till hus "på Kålmorden häradets allmänning å andra sidan Bråviken".

Idag är Vrinneviskogen ett populärt utflyktsmål för stadens invånare. Här finns bl a motionsspår och ridvägar och området används flitigt av Norrköpings skolor vid friluftsdagar. Vrinneviskogen är avsatt som naturreservat sedan 1978.

Åtgärder och bibehållande av värden

Alla åtgärder som kan skada områdets naturvärden skall undvikas. Området skall skötas enligt skötselplan. En ny skötselplan är under utarbetande.